

Justitiedepartementet
Enheten för fastighetsrätt och associationsrätt
103 33 Stockholm
ju.L1@regeringskansliet.se

Ju2014/7794/L1

Remissvar avseende departementspromemorian Företagens rapportering om hållbarhet och mångfaldspolicy (Ds 2014:45)

Kollegiet för svensk bolagsstyrning har beretts tillfälle att avge yttrande över departementspromemorian ”Företagens rapportering om hållbarhet och mångfaldspolicy” (Ds 2014:45). Promemorian behandlar införandet av Europaparlamentets och Rådets direktiv 2014/95/EU om ändringar i EU:s redovisningsdirektiv (2013/34/EU) (”Ändringsdirektivet”). Ändringsdirektivet innehåller krav på vissa företag att upprätta en hållbarhetsrapport och en mångfaldspolicy för styrelsen. Kollegiet anför följande.

1 Vilka företag ska omfattas av kravet på hållbarhetsrapport

Innebörden av Ändringsdirektivet är att företag och koncerner som är stora företag och samtidigt företag av allmänt intresse enligt definitionen i Redovisningsdirektivet (2013/34/EU) ska upprätta en hållbarhetsrapport. Enligt ett tillägg till definitionen i redovisningsdirektivet av stora företag ökas emellertid kravet på medeltalet anställda i Ändringsdirektivet från 250 till 500, vilket innebär att endast större företag med minst 500 anställda, och som samtidigt är ett företag av allmänt intresse, träffas av Ändringsdirektivets krav på hållbarhetsrapport. Medlemsländerna får dock låta kravet omfatta fler företag.

I SOU 2014:22 innehåller förslag till implementering av Redovisningsdirektivet. I detta betänkande lämnas förslag till en definition i ÅRL av företag av allmänt intresse samt stora företag och stora koncerner. I detta förslag har man när det gäller definitionen av företag av allmänt intresse utöver vad Redovisningsdirektivet kräver inkluderat alla onoterade publika aktieföretag.

I Ds 2014:45 föreslås att samtliga stora företag och moderföretag i stora koncerner (oavsett om de är ett företag av allmänt intresse eller inte), samt samtliga företag av

allmänt intresse (oavsett om de är ett större företag eller moderbolag i en större koncern eller inte), i bägge fall enligt de definitioner som föreslås i SOU 2014:22, ska omfattas av kravet på hållbarhetsrapport. En följd av att definitionerna i SOU 2014:22 används är att samtliga stora företag och koncerner med medelantalet anställda om 250, liksom alla publika aktiebolag, oavsett om de är noterade eller inte, kommer att träffas.

Kravet på hållbarhetsrapport kommer därmed att träffa ett stort antal bolag och koncerner som inte omfattas av Ändringsdirektivets minimikrav, t.ex. onoterade publika aktiebolag, mindre kreditinstitut och försäkringsföretag. Enligt Ds 2014:45 uppskattas totalt cirka 2 000 företag beröras av förslaget jämfört med de cirka 100 företag som skulle beröras om förslaget utgått från Ändringsdirektivets minimikrav.

Kollegiet anser inte att de skäl som anförs i Ds 2014:45 för denna kraftiga utvidgning är övertygande eftersom de inte underbyggs av någon närmare utredning utan snarare präglas av tyckande och förhoppningar. Argumentet att det skulle vara problematiskt att införa en modifierad definition för de företag som skulle omfattas av kravet på hållbarhetsrapport väger inte heller tungt, inte minst mot bakgrund att sådana underdefinitioner kan förväntas i kommande EU-regler. När detta vägs mot den ökade administrativa bördan och de kostnader som förslaget skulle medföra för berörda bolag och att ännu ett moment som skulle tillkomma inom styrelsens ansvarsområde, tillsammans med de övriga nackdelar som anges i promemorian, anser Kollegiet att nackdelarna för berörda bolag överväger. Kollegiet kan därför inte ställa sig bakom lagförslaget i denna del.

2 Upplysningar i hållbarhetsrapporten om framtida utveckling och om frågor som är under förhandling

Om förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorganets ledamöter kan ange skäl för att ett offentliggörande allvarligt skulle skada företagets marknadsposition och om det inte hindrar förståelsen av företagets utveckling, ställning, resultat och konsekvenserna av dess verksamhet, får medlemsstaterna enligt Ändringsdirektivet tillåta att viss information utelämnas i hållbarhetsrapporten. I Ds 2014:45 föreslås att bestämmelsen införs i svensk rätt och att det är styrelsen som ska kunna ange dessa skäl. Det anges inte var eller till vem styrelsen ska ange dessa skäl. Snarare får bestämmelsen förstås så att sådana skäl enligt styrelsens bedömning ska föreligga, vilket enligt Kollegiet istället bör anges i lagtexten.

3 Tidpunkt för offentliggörande av hållbarhetsrapporten och bolagsstyrningsrapporten

Enligt Ds 2014:45 kan hållbarhetsrapporten upprättas som en separat rapport utan att ingå i förvaltningsberättelsen och den kan enbart offentliggöras på företagets webbplats.

Offentliggörandet ska då enligt förslaget ske inom sex månader från balansdagen, och i förvaltningsberättelsen ska det anges att bolaget valt denna modell. Motsvarande regel för tid för offentliggörande föreslås även gälla för bolagsstyrningsrapporten, när den offentliggörs enbart på bolagets webbplats men med en hänvisning i förvaltningsberättelsen. Hänvisningarna i förvaltningsberättelsen ska innehålla en uppgift om den webbplats där respektive rapport finns tillgänglig.

Enligt förslaget behöver bolagen inte offentliggöra vare sig hållbarhetsrapporten eller bolagsstyrningsrapporten senast samtidigt som årsredovisningen offentliggörs, trots att förvaltningsberättelsen ska innehålla en hänvisning till den webbplats där dessa finns tillgängliga, och trots att revisorn ska avge ett yttrande huruvida dessa rapporter avlämnats inom samma tid som revisionsberättelsen, varvid yttrandena ska fogas till respektive rapport. Enligt Kollegiet ska i vart fall bolagsstyrningsrapporten, för det fall den offentliggörs fristående, offentliggöras senast samtidigt med årsredovisningen.

4 Mångfaldspolicy

Bolagsstyrningsrapporten för företag vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad och utgör stora företag ska enligt Ändringsdirektivet innehålla information om den mångfaldspolicy som tillämpas i fråga om bolagets styrelse (innefattande aspekter såsom ålder, kön, utbildning och yrkesbakgrund) samt målet med mångfaldspolicyn, hur policyn har tillämpats under räkenskapsåret och resultatet av den. Om bolaget inte tillämpar någon mångfaldspolicy ska skälen för detta anges i bolagsstyrningsrapporten. I Ändringsdirektivet anges att kravet inte ska tillämpas på små och medelstora företag såsom de definieras i artikel 3 i Redovisningsdirektivet.

Ett krav på att bolaget ska ta fram och tillämpa en mångfaldspolicy för styrelsen fungerar inte i det svenska bolagsstyrningssystemet, där det är bolagsstämman som utser styrelseledamöter. Bolaget, i meningen styrelse och ledning, kan inte ta fram en policy som på något sätt binder bolagsstämman eller som ska tillämpas av stämman. Det ligger utanför styrelsens och verkställande direktörens uppgifter att ta fram en policy för innehållet i aktieägarnas beslut vid bolagsstämma. Bolagsstämman kan på förslag från aktieägare däremot besluta om en mångfaldspolicy, även om policyn inte är bindande för framtida bolagsstämmor (eller ens den bolagsstämma som just beslutat att införa den), såvida policyn inte implementeras i bolagsordningen.

När det gäller vem ska upprätta en mångfaldspolicy eller hur den ska tillämpas finns inga bestämmelser i Ändringsdirektivet. I Ds 2014:45 sägs att detta är en fråga som lämpar sig för självreglering.

Enligt Kollegiet bör rapporteringskravet i Ändringsdirektivet ses mot bakgrund av innehållet i Svensk kod för bolagsstyrning ("Koden"). Krav på mångfald i styrelsen

återfinns idag i Kodens. Enligt regel 4.1 i Kodens ska styrelsen ha en med hänsyn till bolagets verksamhet, utvecklingskede och förhållanden i övrigt ändamålsenlig sammansättning, präglad av mångsidighet och bredd avseende de bolagsstämmovalda ledamöternas kompetens, erfarenhet och bakgrund. En jämn könsfördelning ska eftersträvas. I anslutning till att kallelse utfärdas till stämma där styrelseval ska ske ska enligt regel 2.6 i Kodens valberedningen på bolagets webbplats lämna ett motiverat yttrande beträffande sitt förslag till styrelse med beaktande av vad som sägs om styrelsens sammansättning i 4.1. Valberedningen ska särskilt motivera förslaget mot bakgrund av kravet i 4.1 om att en jämn könsfördelning ska eftersträvas.

I de fall ägarna på bolagsstämman inte beslutat särskilt om en mångfaldspolicy, bör Kodens regel 4.1 enligt Kollegiet ses som en sådan mångfaldspolicy som Ändringsdirektivet kräver. Bolagen har att tillämpa Kodens bestämmelser enligt följ eller förklara-principen, dvs. antingen följer bolaget den aktuella regeln eller så avviker man och lämnar en förklaring till skälen för avvikelsen och vilken lösning som valts istället. Bolagsstyrningsrapporten får innehålla en förklaring huruvida bolagets valberedning följer Kodens regel 4.1 eller inte, och att resultatet av tillämpningen av policyn är det förslag till styrelse som valberedningen avgett.

Stockholm den 31 mars 2015

KOLLEGIET FÖR SVENSK BOLAGSSTYRNING

Arne Karlsson
Ordförande

Björn Kristiansson
Verkställande ledamot